NOS Journaal in Makkelijke Taal 23 September 2024 t/m 27 September 2024

Inhoudsopgave

1	Bommen op Libanon en Israël, ongelukken met fatbikes en veel dak- loze mensen in bossen bij Venlo	2
2	Zorgverzekering wordt duurder, vaccins naar Afrika en zaalvoetballers doen mee aan WK	4
3	Mensen op de vlucht in Libanon, meer wolven in Nederland en Kinderpostzegels weer te koop	6
4	Scheiden van afval gaat niet goed, reizen met OV kost soms veel tijd en project voor vluchtelingen	8
5	Huizen verbouwen lastig vanwege vleermuizen, laatste rondje F16- straaljagers, grote pretparkbeurs	11

Datum: 23-September-2024

De video kijken op YouTube

1 Bommen op Libanon en Israël, ongelukken met fatbikes en veel dakloze mensen in bossen bij Venlo

Goedemiddag! Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Saïda Maggé. In dit journaal gaat het over Israël, dat aanvallen uitvoert op Libanon. We vertellen over het aantal ongelukken met fatbikes. En we laten zien dat er mensen in tentjes in het bos wonen.

In Libanon is het erg onrustig. Het land is opnieuw aangevallen door Israël. Daarbij zijn zeker 270 mensen omgekomen. Israël wil mensen doden die lid zijn van een terroristische groep. Het land Libanon ligt hier. Boven Israël. In Libanon zit de terroristische groep Hezbollah: Een vijand van Israël. De laatste tijd is er al veel geweld geweest tussen het leger van Israël en Hezbollah. Zo liet Israël pas nog duizenden van dit soort apparaatjes in Libanon ontploffen. Apparaatjes waarmee Hezbollah-mensen elkaar berichten sturen. 37 mensen kwamen daarbij om en er vielen duizenden gewonden. Hezbollah nam wraak door veel raketten op Israël af te schieten. De meeste van die raketten schiet het Israëlische leger kapot nog voordat ze de grond raken. Maar soms komt er toch een neer. Zoals hier. En nu heeft het leger van Israël Libanon gebombardeerd. Op plekken waarvan zij denken dat er Hezbollah-mensen zitten. Het Israëlische leger en de terroristische groep Hezbollah zijn al heel lang grote vijanden van elkaar. En dat heeft onder andere te maken met de oorlog die Israël voert in Gaza. Gaza is een klein gebied dat omringd wordt door Israël. Het leger van Israël vecht daar al bijna een jaar tegen een andere terroristische groep: Hamas. Hezbollah-strijders uit Libanon willen dat Israël met deze oorlog stopt. In die oorlog zijn al tienduizenden onschuldige mensen omgekomen. Zolang Israël niet met die oorlog stopt gaat Hezbollah door met het schieten van raketten. Zo steunen ze Hamas. Maar Israël wil dat Hezbollah zich niet met de oorlog tegen Hamas bemoeit. Het Israëlische leger blijft Hezbollah aanvallen. En die aanvallen worden steeds heftiger. Onder de 270 mensen die vandaag zijn omgekomen zitten ook veel onschuldige mensen en kinderen.

U kijkt naar het Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met een bericht over fatbikes. Steeds meer mensen belanden in het ziekenhuis na een ongeluk met zo'n fatbike. En wat opvalt: Bijna de helft van die slachtoffers is tiener. Fatbikes mogen maximaal 25 kilometer per uur. Maar veel mensen stellen hun fatbike vaak zo in dat hij veel sneller gaat dan mag. Soms meer dan 50 kilometer per uur. Bij zulke snelheden is de kans

op een hoofdwond veel groter. En daar kunnen mensen nog lang last van houden, zegt een deskundige. Wij zien bij jonge kinderen op een fatbike veel hersenletsel. Een zware hersenschudding, een hersenbloeding of 'n hersenkneuzing. Dat is letsel waar kinderen of heel moeizaam van herstellen of soms helemaal niet. De overheid wil daarom nieuwe regels maken. Mogelijk wordt het verplicht om een helm te dragen. En er komt een minimumleeftijd van 14 jaar of 16 jaar om op een fatbike te mogen rijden. Met deze regels hoopt de overheid dat er minder ongelukken gebeuren. De politie neemt al maatregelen. Ze controleren fatbikes en kijken of die niet te hard gaan. Dat doen ze op een rollerbank. Daarmee kunnen ze zien hoe hard de fatbike gaat. Als deze te hard gaat, dan krijgt iemand een boete. Morgen praat de Tweede Kamer over nieuwe en strengere regels voor de fatbike.

In het zuiden van Nederland leven tientallen dakloze mensen in de bossen. Meestal zijn het mensen die vanuit het buitenland naar Nederland kwamen om te werken, maar hun baan en huis kwijtraakten. De daklozen leven in tenten in het bos. Vlak bij de stad Venlo. Het zijn arbeidsmigranten. Dat zijn mensen die tijdelijk in Nederland komen werken. Ze doen meestal zwaar lichamelijk werk dat Nederlanders vaak niet willen doen. Bijvoorbeeld in de bouw of in kassen waar fruit en groente groeit. Een uitzendbureau regelt meestal werk voor arbeidsmigranten. En zorgt er ook voor dat ze een huis krijgen. Maar als ze hun werk verliezen, moeten ze vaak ook hun huis uit. Dat gebeurde ook bij Albert en Martha uit Polen. Ze kwamen naar Nederland voor werk. Maar raakten hun baan kwijt en ook hun huis. Nu leven ze in een tentenkamp in het bos. Omdat ze zich erg schamen willen ze er alleen onherkenbaar over vertellen. De gemeente Venlo denkt dat er in totaal 40 tot 75 dakloze arbeidsmigranten in het bos leven. De gemeente gaat extra mensen inzetten om de dakloze mensen te helpen. Albert en Martha hopen binnenkort een nieuwe baan in Nederland te vinden. Zodat ze niet meer in een tentje in het bos hoeven te leven.

En dan nog het weer. Aan de kust valt vanavond een bui. In het binnenland is het droog. Morgen eerst vaak droog met zon. Daarna wordt het bewolkt en gaat het regenen. Het wordt morgen zo'n 17 tot 19 graden.

In dit journaal vertelden we waarom Israël aanvallen uitvoert op Libanon. Het ging over het aantal ongelukken met fatbikes. En we lieten zien hoe er mensen in tentjes in het bos wonen. Dit was het voor nu. Morgen zijn we er weer met een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Om vijf uur. Tot dan!

Datum: 24-September-2024

De video kijken op YouTube

2 Zorgverzekering wordt duurder, vaccins naar Afrika en zaalvoetballers doen mee aan WK

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal. En ik ben Jeroen Overbeek. In dit journaal gaat het over de zorgverzekering. Die wordt duurder. We vertellen over een besmettelijke ziekte in landen in Afrika. En we laten zien dat Nederlandse zaalvoetballers meedoen aan het WK.

De zorgverzekering wordt duurder. Vanaf januari gaat die ongeveer 10 euro per maand extra kosten. Het gaat om de basisverzekering. De basisverzekering betaalt de belangrijkste zorg. Een bezoek aan de huisarts bijvoorbeeld. Of een ziekenhuisopname en operaties. Veel medicijnen die de dokter voorschrijft. Maar ook psychische hulp. De basisverzekering is voor iedereen verplicht. Elk jaar wordt opnieuw berekend wat mensen moeten betalen voor de basisverzekering. De vier grootste zorgverzekeraars in Nederland zijn: Achmea, CZ, VGZ en Menzis. En dan zijn er nog een aantal kleinere zorgverzekeraars zoals DSW. DSW heeft nu als eerste de nieuwe premie bekendgemaakt. En die komt in 2025 uit op 158,50 euro per maand. Dat is 9,50 euro meer dan wat mensen nu betalen. De premie kan per zorgverzekeraar verschillen maar ze gaan allemaal omhoog. En dat is al jaren zo. Dat heeft verschillende redenen. Zo worden behandelingen en medicijnen steeds duurder. En zijn er ook steeds meer mensen die zorg nodig hebben. Omdat er bijvoorbeeld meer ouderen zijn. En de salarissen van zorgmedewerkers zijn omhoog gegaan. Volgens deze zorgverzekeraar is een verhoging van de premie dus echt nodig. Hij maakt zich er wel zorgen over of mensen het nog kunnen betalen. We zien echt dat mensen steeds meer moeite hebben om te betalen. Steeds meer betalingsregelingen vragen. Dat is alleen maar meer geworden. We zien daar echt een stijgende trend. De komende weken worden ook de zorgpremies van andere verzekeraars bekend.

Nederland geeft vaccins weg aan landen in Afrika. Het gaat om inentingen tegen het mpox-virus waar veel mensen ziek door zijn. Het mpox-virus komt vooral voor in Congo, en de landen eromheen. Mensen die besmet raken met het virus, krijgen vaak koorts hoofdpijn, spierpijn en jeukende bultjes op hun huid. Meestal gaat het na een paar weken weer over. Maar in sommige gevallen overlijden mensen eraan. In Congo verspreidt het virus zich snel. Ziekenhuizen zitten daar zo vol dat mensen bedden moeten delen. Moeder Furaha kwam drie dagen geleden naar dit ziekenhuis omdat haar kind steeds zieker werd. Ook artsen merken dat er veel meer zieke kinderen zijn. Om te voorkomen dat mensen

besmet raken moeten ze gevaccineerd worden. Maar in Congo zijn niet genoeg van die vaccins. Daarom is aan andere landen gevraagd om te helpen. Nederland heeft nu besloten om duizenden vaccins op te sturen. Want hier zijn er genoeg, en mpox komt in ons land bijna niet voor. Deze arts werkt in het ziekenhuis dat we net al lieten zien. Hij kan niet wachten tot de vaccins er zijn. In oktober hopen artsen volop prikken te kunnen zetten.

De Nederlandse zaalvoetballers doen het goed op het wereldkampioenschap. Ze staan nu in de achtste finales. Het is de eerste keer in lange tijd dat Oranje weer meedoet aan een WK. Het wereldkampioenschap zaalvoetbal wordt gespeeld in Oezbekistan. Dat ligt ver weg van Nederland. Officieel heet het toernooi het WK futsal. In de eerste ronde speelde Nederland twee keer gelijk en won het één keer. Ze maakten ook een prachtig doelpunt. En dat was goed genoeg om door te gaan naar de volgende ronde. Wat opvalt is, dat in het Nederlandse team amateurs spelen. De spelers hebben, naast het voetbal, een baan. Zo is deze keeper gymleraar op een basisschool. De leerlingen zijn trots op hem. Dat hij onze meester is. Elke donderdag krijgen we gymles van hem. Dan praten we gewoon met hem en nu zien je hem gewoon op televisie in het WK van futsal. Dat is gewoon echt indrukwekkend en leuk. Deze doelpuntenmaker werkt als schilder. Hij hoopt nog lang op het WK te blijven. Ja, ik probeer het zo lang mogelijk uit te stellen om zeg maar thuis niet aan het werk te gaan. Iedereen werkt hiernaast. We zijn geen profs. Maar dat wij ons kunnen meten aan profs dat zegt heel veel over ons als groep en over ons als land. Op dit moment speelt Nederland tegen Oekraïne. Als Oranje wint, dan komen ze in de kwartfinales.

En dan nog het weer. Vanavond is het soms even droog, maar het kan ook nog wel regenen. Het is ongeveer 14 graden. Morgen wordt het maar 15 tot 17 graden. Er valt flink wat regen, zeker later op de dag.

In dit journaal ging het over de premie voor de zorgverzekering. Die gaat omhoog. We vertelden over een besmettelijke ziekte in Afrika. Nederland stuurt vaccins. En we lieten zien dat Nederlandse zaalvoetballers meedoen aan het WK. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan!

Datum: 25-September-2024

De video kijken op YouTube

3 Mensen op de vlucht in Libanon, meer wolven in Nederland en Kinderpostzegels weer te koop

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal en ik ben Simone Weimans. In dit journaal gaat het over mensen in Libanon die op de vlucht zijn voor raketaanvallen. We vertellen hoeveel wolven er op dit moment in Nederland leven. En we laten zien dat kinderen weer langs de deur gaan om postzegels te verkopen.

Honderdduizenden inwoners van Libanon zijn hun huis uit gevlucht. Ze zijn op zoek naar veilige plekken. Want de laatste dagen wordt hun land veel gebombardeerd. Op de wegen staan lange files en ook bij de grenzen is het druk. De mensen willen zo snel mogelijk weg uit Libanon. Er is veel chaos en onzekerheid. Ziet ook een journalist van de NOS. Sinds gisteren is het hier topdruk. Mensen die halsoverkop uit het zuiden gevlucht zijn. Zo snel mogelijk wat bezittingen in de auto hebben gegooid en zijn gaan rijden. Noordwaarts, naar veilige plekken. En dus veel mensen die bedacht hebben dat het veiliger is de grens over te gaan in plaats van hier in Libanon te blijven. De mensen uit Libanon vluchten omdat het steeds gevaarlijker wordt in hun land. Het is eigenlijk al maanden onrustig in Libanon. Dat ligt hier. Een terroristische groep in Libanon voert strijd met het leger van Israël. Ze vuren regelmatig raketten op elkaar af. Sinds maandag zijn de aanvallen van Israël op Libanon erger geworden. Het gaat om honderden bombardementen. Er is veel schade aan gebouwen. Mensen raken gewond en er vallen doden. Deze gezinnen schuilen nu in een school. De kinderen hebben de aanvallen meegemaakt. In totaal zijn er volgens de Libanese regering al 500.000 mensen hun huis uit gevlucht. Ze hopen dat ze voorlopig veilig zijn, maar niemand weet het zeker.

U kijkt naar het NOS Journaal in Makkelijke Taal. We gaan verder met nieuws over wolven. Het afgelopen jaar zijn er wolven bijgekomen in Nederland. Meer dan 100 leven er nu hier. De meeste wolven leven in de provincie Gelderland. Er zijn verschillende wolvengroepen, ook wel roedels genoemd. Een wolvengroep bestaat uit een wolvenpaar met jongen. Volgens deskundigen zijn er dit jaar 55 wolven geboren in die verschillende groepen. Op de Veluwe zijn 7 leefgebieden, 7 roedels, met wolven. Hier is een roedel met 11 jongen dat is echt uniek, een record. Dat hebben we nog niet gezien in Nederland. Echt uniek. Het gaat dus goed met de wolf. Maar omdat het er zo veel zijn, komen er ook problemen van. De wolf is een roofdier en jaagt op andere dieren. Dat doen ze ook in weilanden met boerderijdieren. Deze schapen werden gedood door een wolf. Ook zijn

er verhalen, dat een wolf, in dit bos mensen heeft aangevallen. En dat er honden van wandelaars door een wolf zijn gebeten. Door zulke gebeurtenissen is niet iedereen blij dat er steeds meer wolven zijn. Tegenstanders willen dat er maatregelen komen om de dieren aan te pakken. Voor die maatregelen zijn verschillende ideeën: Wolven bangmaken, door op ze te schieten met verfballetjes. Ze een zender geven om ze te volgen. En ze dan te verjagen, voordat er problemen komen. Of een wolf doodschieten als hij bijvoorbeeld schapen aanvalt. Maar al deze maatregelen mogen niet want de wolf is een beschermde diersoort. Volgens deskundigen hoeven mensen zich niet veel zorgen te maken. Maar moet je wel bij wolven uit de buurt blijven. Het advies is en blijft: Als je een wolf ziet, neem afstand en ga het dier absoluut niet voeren.

Grote kans dat er deze week kinderen bij u aanbellen om Kinderpostzegels te verkopen. Ze halen daarmee geld op voor kinderen in Nederland die het moeilijk hebben. 100 jaar geleden werd de eerste Kinderpostzegel gemaakt. Maar het duurde nog een aantal jaar voordat kinderen langs de deuren gingen. Die traditie begon in 1948. Het journaal maakte er toen een reportage over. Meer dan 100.000 Nederlandse schoolkinderen trekken erop uit om voor hun 50.000 kameraadjes die het zoveel minder hebben dan zij, iets te doen. Huis aan huis gaan ze met bestelenveloppen en noteren de bestellingen. Vandaag werd de Kinderpostzegel van dit jaar onthuld. Dat gebeurde op een basisschool. 5, 4, 3, 2, 1. Ja! (gejuich)Een Kinderpostzegel is duurder dan een gewone postzegel. Dat komt doordat er een toeslag op zit. Het geld gaat dus naar kinderen die het moeilijk hebben. Bijvoorbeeld door armoede, eenzaamheid of problemen thuis. Deze basisschoolleerlingen hadden veel zin om aan de actie te beginnen. Ze vinden het belangrijk om geld op te halen voor leeftijdsgenoten. Ik vind het belangrijk dat elk kind gelukkig mag zijn. Hallo, wilt u kinderpostzegels kopen? -Ja. Vorig jaar werd bijna 10 miljoen euro opgehaald met de actie. De organisatie hoopt dat het dit jaar weer zo'n succes wordt.

En dan nog het weer: Vanavond is het wat vaker droog en ongeveer 12 graden. Morgen vallen er buien soms met onweer en tussendoor schijnt soms ook de zon. Het wordt 17 à 18 graden.

In dit Journaal ging het over mensen in Libanon die hun land uit vluchten. We vertelden hoeveel wolven er op dit moment in Nederland leven. En we lieten zien, dat kinderen weer langs de deur gaan om Kinderpostzegels te verkopen. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan.

Datum: 26-September-2024

De video kijken op YouTube

4 Scheiden van afval gaat niet goed, reizen met OV kost soms veel tijd en project voor vluchtelingen

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal en ik ben Mark Visser. In dit journaal gaat het over het scheiden van afval. We vertellen dat reizen met het openbaar vervoer veel tijd kost. En we laten zien dat een project voor vluchtelingen een succes is.

Het gaat vaak mis met de PMD-afvalbakken. Mensen gooien er dingen in, die er niet in mogen. Daardoor kan het afval niet goed worden verwerkt. In de PMD-bak mag 't volgende afval: Plastic verpakkingen, zoals lege plastic flessen. Metaal, zoals foliepapier en lege blikjes. En drinkpakken van karton, zoals lege yoghurt- of melkpakken. Een volle PMD-bak is meestal licht. Want er zitten alleen lege spullen in. Maar vuilnismannen merken dat veel bakken zwaar zijn. Dat betekent dat er dingen in zitten die er niet in mogen. Bijvoorbeeld te veel etensresten, vieze luiers of volle yoghurtpakken. Een afvalbedrijf wil dit probleem aanpakken door de PMD-bakken voortaan te wegen. Hier zie je hoe dat gaat. Een vuilniswagen pakt een PMD bak op. In de vrachtwagen ziet de chauffeur het gewicht. Hij is te zwaar. Als de bak erg zwaar is, zet hij 'm terug. De chauffeur kijkt in de bak of er iets inzit wat er niet in hoort: Schoenen, dat hoort er absoluut niet in. Sinaasappelschillen horen er ook niet in. Dit is vooral een bak met etenswaren. Dat is toch wel de ervaring dat dat er vaak in zit. Hier zit ook nog van alles in. Gebeurt het vaak dat een bak te zwaar is? Toch wel regelmatig. Voor afvalbedrijven is dit een groot probleem. Als er te veel, verkeerd afval, in de PMD-bak zit, is recyclen lastig. Het afval is dan niet meer te gebruiken. Deze afvaldeskundige zegt dat al dat verkeerde afval een groot probleem is. Omdat je daardoor moeilijker nieuwe producten van het afval kunt maken. Dat is uiteindelijk ons doel. Zeker. Daarom spoort het afvalbedrijf nu dus vieze PMD-bakken op door ze te wegen. Aan een container met verkeerd afval, krijgt een kaartje aan de klep. En wordt niet meegenomen. De eigenaar moet het afval dan opnieuw sorteren. Daarna wordt de bak alsnog opgehaald. Het afvalbedrijf vindt het nu al een succes. Op plekken waar de bakken worden gewogen is het afval al veel schoner.

Mensen die met openbaar vervoer reizen zijn steeds langer onderweg. Het kost ze meer tijd om naar school, het werk of naar een ziekenhuis te gaan. Uit onderzoek blijkt dat reizen met de trein, bus, tram en metro vaak langer duurt. Dit is vooral zo in de avond en in het weekend. Mensen die in een dorp of aan de rand van een stad wonen hebben hier het meeste last van. Daar stoppen minder treinen en verdwijnen vaker bushaltes.

Deze vrouw vindt dat reizen met het openbaar vervoer vaak lang duurt. Ja, vertragingen of dat-ie niet gaat. Meestal om de trein te halen moet je ook de tram hebben. Dus dan ben je van meerdere openbaar vervoersmiddelen afhankelijk. Dus ik heb het liever in eigen hand. Dus maar de auto? Dus maar de auto, ja. Veel Nederlanders reizen met het openbaar vervoer omdat ze geen auto hebben. Zij kunnen geen auto kopen omdat het bijvoorbeeld te duur is. Of omdat ze geen rijbewijs hebben. Deze mensen moeten vaak langer reizen dan mensen met een auto. Deze man heeft gewerkt aan het onderzoek. Hij legt uit welke mensen vaak lang moeten reizen omdat ze geen auto hebben. Dat zijn met name mensen met lage inkomens maar ook jongeren en ouderen. Als je van de bus afhankelijk bent, wordt het steeds moeilijker om op school, bij het ziekenhuis of op je werk te komen. De onderzoekers zeggen dat het belangrijk is dat iedereen bij z'n werk, op school en bij een ziekenhuis kan komen. Daarom vinden de onderzoekers dat de regering voor goed openbaar vervoer moet zorgen voor alle mensen.

Hoe verbeter je het contact tussen Nederlanders en vluchtelingen? Daar is iets op bedacht in de gemeente Zutphen. En dat gaat zo goed dat ook andere gemeenten dit plan hebben overgenomen. De gemeente Zutphen ligt hier. Hier komen inwoners van Zutphen en vluchtelingen samen. Iedere vluchteling krijgt een maatje. Dat is iemand die ze regelmatig ontmoeten. Ze doen van alles samen. Bijvoorbeeld boodschappen, of ze maken uitstapjes. Zo leren nieuwkomers over Nederland en de omgeving waar ze worden opgevangen. Hier in Zutphen komen de vluchtelingen en hun maatjes nu bij elkaar om samen te eten. De deelnemers aan het maatjesproject zijn blij dat ze elkaar kunnen ontmoeten. Dit is Sara, zij woont in Zutphen. Sara is het maatje van Yahya. Hij is gevlucht uit een land waar oorlog is. Zij geeft altijd aandacht. Zij heeft ook wel een familie met twee kinderen en haar man. En nog steeds kan zij aandacht geven. Vraagt zij: Wat heb je nodig? Door te laten zien: zo doen wij dingen in Nederland en je bent welkom en ik wijs je wel een beetje de weg. En hij staat heel open in het leven. En ik krijg een doorkijkje in hoe hij naar de wereld kijkt. En hoe hij hier langzaam thuis komt, en dit zijn land wordt. Door het maatjesproject leren inwoners en nieuwkomers elkaar beter kennen. En dat zorgt ervoor dat mensen elkaar beter begrijpen. Dat zegt deze vrouw die ervoor zorgt dat de mensen elkaar ontmoeten. Zodra je iemand ontmoet en je gaat samen een kop koffie drinken of samen hardlopen of gewoon dat doen waar je zelf zin in hebt dan ontstaat er een andere vorm van contact. En dan ontstaat er vriendschap in de mooiste gevallen. En dan zie je dat iemand gewoon een mens is. Het maatjesproject in Zutphen is een succes. Er zijn nu 20 gemeenten in Nederland waar inwoners samen dingen doen met asielzoekers.

En dan het weer: Vanavond zijn er veel buien. Het gaat harder waaien en het is 11 tot 13 graden. Morgen voelt het echt als herfst. Het waait hard en het regent vaak. Er is weinig zon en het wordt 14 tot 16 graden.

In dit Journaal ging het over het scheiden van afval. Dat gaat vaak niet goed. We vertelden dat reizen met het openbaar vervoer meer tijd kost dan met de auto. En we lieten zien dat asielzoekers leuke dingen doen met inwoners van Zutphen. Dit was het voor nu. Morgen is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Tot dan.

Datum: 27-September-2024

De video kijken op YouTube

5 Huizen verbouwen lastig vanwege vleermuizen, laatste rondje F16-straaljagers, grote pretparkbeurs

Goedemiddag. Dit is het NOS Journaal in Makkelijke Taal en ik ben Jeroen Overbeek. In dit journaal vertellen we dat minder mensen hun huis laten isoleren. Dat komt door vleermuizen. We vertellen dat het Nederlandse leger oude gevechtsvliegtuigen wegdoet. En we laten zien welke nieuwe attracties er voor pretparken en kermissen worden bedacht.

Steeds minder mensen laten hun huis isoleren. En dat komt door dit dier, de vleermuis. Mensen die hun muren willen isoleren moeten voortaan eerst laten onderzoeken of er geen vleermuizen in zitten. En dat kost veel geld. Het isoleren van een huis kan bijvoorbeeld door: Isolatiemateriaal tussen je muren te doen. Dat zorgt ervoor dat een huis in de winter warm blijft en in de zomer koel. En de energierekening wordt dan lager omdat de verwarming minder vaak aan hoeft. In Nederland zijn 2,5 miljoen huizen slecht geïsoleerd. Het is de bedoeling dat er de komende tijd een half miljoen huizen beter worden geïsoleerd. Maar door nieuwe regels over vleermuizen is het isoleren voor veel mensen te duur. Dat zit zo: Kleine vleermuissoorten leven vaak tussen de muren van huizen. Als de muren worden gevuld, en afgesloten met isolatiemateriaal gaan de dieren dood. Nu is besloten dat vleermuizen moeten worden beschermd. Iedereen die zijn muren wil isoleren moet door een speciale deskundige laten onderzoeken of er vleermuizen tussen de muren zitten. Zoals deze man. Hij controleert bij mensen thuis of ze vleermuizen hebben. Isoleren kost gemiddeld 1500 euro. En een vleermuisonderzoek, is minimaal keer twee, drie. Omdat er gewoon heel veel tijd in gaat zitten. Alleen al voor dat vleermuisonderzoek ben je duizendeneuro's kwijt? Klopt. En als je dan pech hebt zeggen jullie: er zitten vleermuizen in en dan mag je niet eens isoleren? Klopt, want dan moet je een vergunning aanvragen bij de provincie. Door de nieuwe regels worden er komende tijd een stuk minder huizen geïsoleerd dan de bedoeling was.

U kijkt naar het NOS Journaal in Makkelijke Taal. Veel mensen in Nederland konden vandaag het geluid horen van gevechtsvliegtuigen die door de lucht vlogen. Dat waren F-16 straaljagers van het leger. Het was een bijzondere vlucht. Want het was voor het laatst dat ze werden gebruikt door het leger. Dit is zo'n F16-gevechtsvliegtuig. 45 jaar lang werd dit vliegtuig, ook wel straaljager genoemd gebruikt door de luchtmacht van het Nederlandse leger. Maar nu zijn de vliegtuigen oud en worden ze vervangen door moderne toestellen. Vandaag gingen de F16 vliegtuigen voor de laatste keer de lucht in.

Ze maakten een afscheidsvlucht. De vliegtuigen vlogen nog één keer over Nederland. Dit was de route die de straaljagers vlogen. Vanaf het vliegveld waar de toestellen staan vlogen ze naar het noorden langs andere militaire vliegvelden waar ze wel eens geweest zijn. Zo maakten ze een rondje om weer te landen op de plek waar ze vertrokken. Acht F-16 straaljagers maakten die vlucht vandaag. De piloten vonden het een eer dat ze deze laatste vlucht mochten doen. Dit is één van de piloten. Hij vloog 23 jaar lang met een F-16. Het afscheid van zijn vliegtuig doet hem wel wat. Het is een beetje zoals je eerste auto, denk ik. Op een gegeven moment wordt het tijd om hem in te ruilen. Het blijft altijd je eerste auto, maar je bent ook heel erg blij met die nieuwe. Op de grond stonden veel fans van het vliegtuig te kijken. Al toen ik 10 jaar was kwamen ze voor het eerst over. Toen schrok ik mij dood. En al die jaren vind ik het prachtig om te zien. Heel, heel hard. Ik heb wel mijn dopjes in gedaan. Iets te hard?Ja, het leek alsof de grond trilde. Haha. Ja. De F-16-straaljagers zijn wel oud, maar ze doen het nog steeds goed. Daarom gaan de vliegtuigen naar andere landen die ze kunnen gebruiken.

De grootste pretparkbeurs van Europa is dit jaar in Nederland. Honderden attracties zijn daar te bekijken in een grote hal. Pretparken kunnen daar een nieuwe attractie uitzoeken. Achtbanen met speciale brillen spetterende wildwaterparken of een spannende klimwand. Je kunt het allemaal tegenkomen in de pretparken van de toekomst. Op de grootste pretparkbeurs van Europa zijn bijna 700 bedrijven. Die laten de nieuwste attracties zien. Deze man weet veel van pretparken. Hij vertelt wat er op deze beurs gebeurt en hoe goed Nederland het doet. Als pretpark loop je hier rond om attracties te kopen. Om alles te kopen wat je nodig hebt. Als jij een achtbaan wil kopen of als jij een andere attractie wil kopen. Die komen ook vaak uit Nederland. Maar ook al het ontwerp dus de thematisering alles wat de attracties mooi maken. Dus als je door de Droomvlucht gaat. De elfjes die daar staan. Die worden ook vaak in Nederland gemaakt. In Nederland worden heel veel attracties gemaakt voor pretparken. Deze attracties zijn van hoge kwaliteit. Ze worden veel verkocht aan het buitenland. Op de beurs laten verkopers zien, wat ze hebben gemaakt. Dit is een karretje van een achtbaan wat leuk is voor iedereen. Je wordt in 4 seconden 70 kilometer per uur afgeschoten. Dat geeft een echt een mega-beleving. Dit is mormel. Mormel is een heel mooi bewegend figuur. Dat wij zelf hebben ontwikkeld. Het is maar een voorbeeld van wat er mogelijk is in onze industrie en specifiek bij ons als bedrijf.

En dan het weer: Morgen is het niet warm met maar 13 tot 14 graden. Af en toe valt er een bui. Vanaf de middag wordt het vaker droog. Zondag meestal droog, het is iets warmer met 13 tot 16 graden. Eerst is het zonnig, daarna is het bewolkt.

In dit Journaal legden we uit dat door vleermuizen veel mensen hun huis niet laten isoleren. We vertelden dat het Nederlandse leger oude gevechtsvliegtuigen wegdoet. En we lieten zien dat er een speciale beurs is met nieuwe attracties voor pretparken en kermissen. Dit was het voor nu. Maandag is er weer een NOS Journaal in Makkelijke Taal. Fijn weekend.